

LA BARRETINA

SETMANARI POPULAR, HUMORÍSTICH Y LITERARI
Deslligat de tot partit polítich.

Sortirà cada dissapte

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ: Molas, 24, entressol.

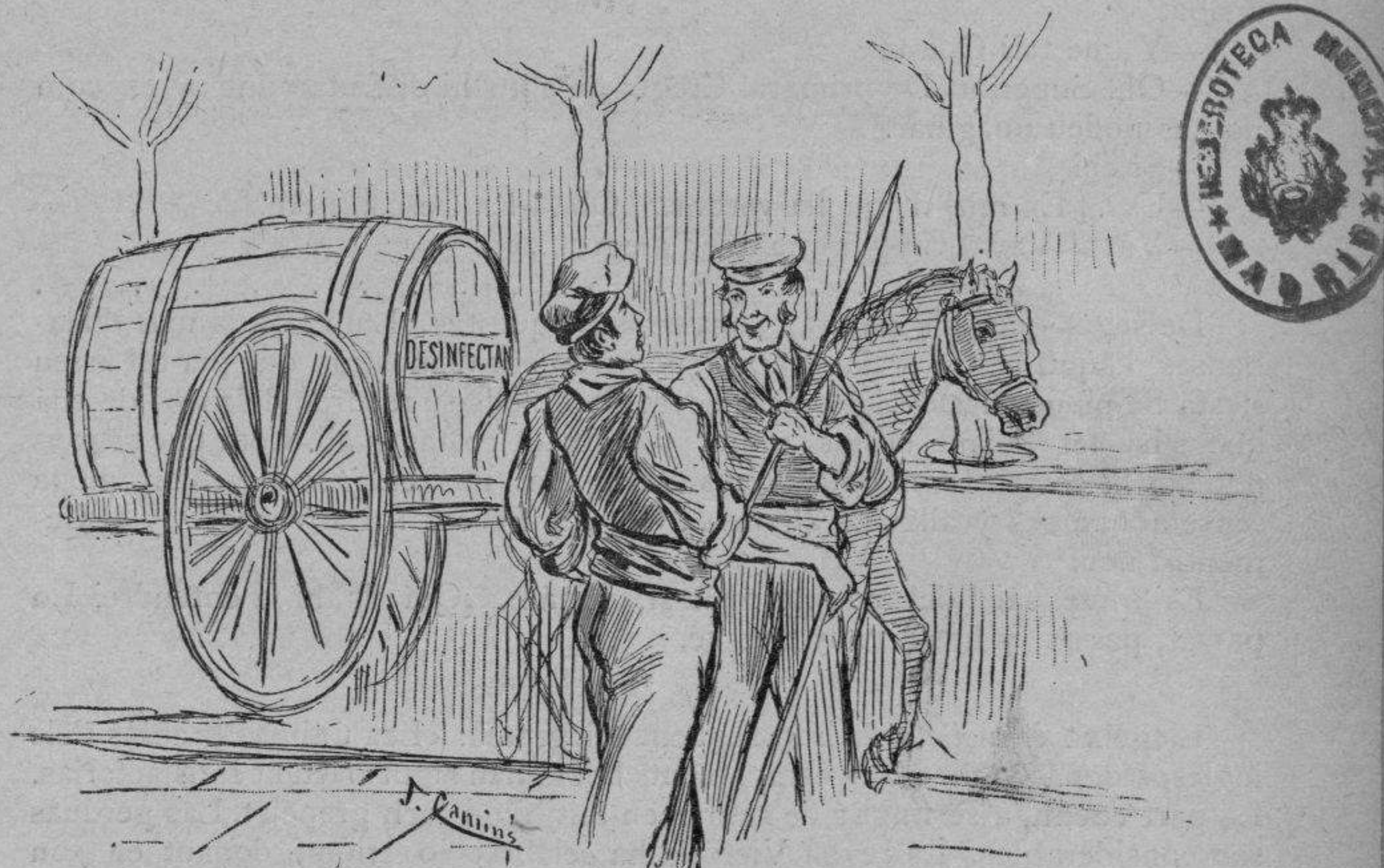
Número solt, 5 céntims.

Atrassats, 10 céntims.

SUSCRIPCIÓ: Un any, 3 ptas.—Mitj any, 1'50.

Los suscriptors del interior rebrán lo folletí enquadernat.

Entre dependents del Ajuntament

—¿Y donchs noy á hont desinfectas ara?

—A la casa gran.

—¿A dins ó á fora? perque si es

á dins ja 't dich jo que hi tens feyna llarga...

Que ets dolent Mingo... que ets dolent.

INCAPACITAT QUINZE FOLLETÍ DE DIT DRAMA

LA SETMANA

L'ajuntament aquest any tampoch está per festes. L'inspecció municipal que durant algunes setmanes ha fet lo *nyebiet* lo porta preocupat. Los regidors están pensatius pensant ab la resposta qu'han de donar per sa defensa al *popular* delegat. Res es alló, quant no son cols son xirivias.

Quí no recorda aquelles festes d'antany? Quí no recorda aquella munió de forasters qu'arribavan dels seus pobles desitjosos de contemplar los bonichs carrers de nostra ciutat guarnits baix la ma y gust de varis industrials?

«*Volverán las oscuras golondrinas,*» pero lo que son festes á Barcelona poden estar ab la certesa de que «*esas no volverán*».

*

La gent que durant los tres mesos de calor los ha passat á fora, comensa á sentir los primers esgarrifalls de fret y anhelosa fuig correns en direcció de la seva casa payral. Me refereixo á los senyors que tots los anys nos deixan sens compassió baix las iras del Deu Febo.

—Que tal Sr. Geroni? Com ho passa? Ja ha vingut de la Garriga?

—Hola Josepet! Ja ho podeu veure. Encare no fa quatre días qu'hem arribat.

—Y que tal? Que tal?

—Oh! Superior! De primera! Cregui qu'allí s'hi disfrutaban uns ayres com no hus podeu imaginar.

—Si eh?

—Uy...! En mitj d'aquella verdor.... Oh...! La fresca.... Ah!

—Vaya! Vaya! Cregui que m'en alegro....

De segur que sols sentirán conversas d'aquestas. L'un farà la mar d'alabansas d'aquí, l'altre d'allá y aixís sucesivament demostran que per tot arreu s'está be menos ficats dintre casa seva. Cap d'ells se recorda dels tips de suá que s'ha fet pujant costas amunt y baixant costas avall. Com que segons noticias hi corran tants bons ayres devegadas una *calipandria* s'arplega sense adonársen y allavors alguns.... Oh! La fresca...! La verdor... y el Cementiri nou!

Es lo mes fácil del mon pero si, sí, veyám. ¿Quí 'ls hi fa entendre? Lo passat, passat, y fins á l'any que vé.

*

Llegeixo d'un periódich lo següent telegrama: «Las últimas proesas dels inglesos donadas dintre 'ls campaments boers han sigut bastant satisfactorias. La part enemiga se tingué de retirar en mitj d'un foch granejat. Las pérdidas son considerables. La reyna Victoria ha celebrat lo triomf, donant en son palau una d'aquellas festes que jamay s'olvidan. Mes ben dit la reyna Victoria torna á riure.

Dos días després llegeixo en un altre.

«Lo día 16 del corrent los boers sorprengueren la columna del general N apoderantse al mateix temps de las municions y queviures que portaba

l'exércit. Los inglesos se defensaren del modo que pogueren pero no 'ls hi va valer; l'astucia y manya en que comandaban los jefes contraris fou causa d'una complerta derrota y d'una segura victoria per ells. La reyna d'Inglaterra al sapiguer la noticia s'ha trastornat tant qu'es tem que perdi las facultats mentals. Aixís al menos ho assegura l'eminent Doctor de sa magestat Sir Manxiula Lloro Mut».

En qué quedém Sra. meva? Jo no tinch l'honor de conéixerla (ni ganas) pero vamos se m'afigura que no será tant com dihuen. L'Europa en pés ja sap que vosté es una bona comedianta, que tant sap ferse venir las llágrimas als ulls com ferse petar la mar de riallas á la salut dels infelissos qu'han derramat la sanch lluytant com á braus en aqueixa encarnisada guerra.

Ah! Cocodrilol! Cocodrilol! Ja l'arreglaría jo si fos d'en..... (No estranyis lector qu'em calli 'l nom del *fulano* que m'anava á surtir de la boca, pero com que te un geniot mol estrany podria ser que tingués l'humorada d'empendre 'l viatge en direcció á Barcelona sols ab l'intent de venirme á buscar rahons).

Ojo! Fem muixonil! Los inglesos son tant estrambótichs que.... no cridém gayre que tot podria ser!!

MONTFONT.

CRÓNICA HUMORÍSTICA

Que 'l nostre almirall *Sinvela* es un home de talent no cal duptarho; ho pregonan ab veu molt alta, sos fets. Prou sentím que malas llenguas (cosa que 'ns en lliuri Deu), tiran per terra sa fama insultant á tort y á dret á qui dalt d'un ferm pinácul sa vera efigie mereix. Ell ab sa mirada d'águila tots los obstacles preveu. Ell mira pel bé del poble que tan dignament regeig. Ell en fi; pensa y cap-gira un nou plan en son cervell perque 'ls seus vasalls joyosos visquin sempre boy contents. Repara qu'algun nou barco, (si es que de barco mereix lo nom, aquestas joguinas que al se al mar no valen res), es á mitx fer, y que faltan per complert acabament un parell d'anys, pues barrina; barrina que molt convé la tripulació complerta per quant estigui ja llest. Y vetaqui que 'l pobre home

vinga á fer nous nombraments, vinga buscar los marinos que passats dos anys ó tres tripularán la *sabata* que forma de barco té; y vingan de dret las pagas com si estessin de servey. No cal dir; qu'avuy qui 's queixa no té sentit solzament; lo previndre 'l gran *Sinvela* previst te ab son gran acert, y no vol que la marina qu'ab lo pas qu'avuy aném tindrem cent anys mes ó menos, casi llesta al dos mil cents, quedi sense gent prou apte per tant important servey. Podrá ser que mentre esperin que 'ls seu barco estigui llest, lo govern els subvencioni perque ab barcos de paper y á l'ayguera de sa casa fassin grans experiments. Pro no hi fa res, admirable es lo génit que preveu; aquets qu'avuy lo mal parlan es qu'enveja senten d'ell. Gloria pues al gran *Sinvela* que cal dirho, s'ho mereix.

* *

Que no ho sabeu? en Golfin
ja ha acabat la sua tasca;
ja ha llegit als regidors
lo que contre ells resultaba;
de cárrechs ¡Mare de Deu!
Prou qu'hi son á cabasada;
prou n'hi han per fe enrogir
las parets de frente á casa.
Permisos, ayguas, mercats,
consums, y en fí á carretadas
han sortit els embolichs
que á dins la Casa gran tanca.

¿No está content aquet poble?
Perqué crida? Qué demana?
No l'estém regenerant
donchs digueu de que s'esclama?
(una veu) Perque es comedia....

Comedia diu? qui es que parla?
que potser vos ho heu pensat
perque un cop llegida l'acta
s'ha tancat al cuarto seu
per deixarla molt mes clara.
No senyors, no; va de serio.
Volém moralisá á Espanya
ó si no tingan paciència
qu'ab paciència tot s'alcança.

.
.

EPÍLECH.

(Música del «Rey que Rabió»).

*Según los síntomas que presenta la inspección,
de un lado son tarugos y de otro no lo son.*

BOCA CECA.

LA MORT DEL HEREU

Al íntim amich Anton Vila.

El sol s'havía ya enfonsat darrera las montanyas, quedant la terra il·luminada per una pàlida claror rogenca que semblava sortir d'entre 'ls núvols que en formas fantásticas s'havían agombolat per l'espai aquella tarde. Una claror, que contrastaba ab el color de la terra també rogenca, y que á ratos fería la vista ab la seva encar que débil consistencia...

Poch á poch aquella claror s'aná apagant en temps que també anavan desfentse aquells núvols de forma rara, y allavors va comensar á regnar un vent fret, y l'espai quedava invadit per la fosca...

Aquell vent ab gran forsa feya bressolar las amplas ramas dels arbres del voltant de la masía. Asseguts al escó, hi havia dos vellets d'esblanquehida testa, sols y tristos.... A vora seu, ni faltavan dos: l'hereu y la jova. El primer es trobava malalt al llit; una malaltia llarga que s'havía agrabat aquell cap-vespre y que feya témer un fatal desenllás. La jova assegurada prop del llit, prodigant al malalt tota classe de consols y fent esforços pera contenirse la inmensitat de llágrimas que 's juntavan als seus ulls convertits en brasas. El Doctor havia dit al despedirse, que si aquells atachs de tos no minvaban, podían avisar al senyor Rector de la propera vila, pera que li prodigués els últims consols, donchs temía que no arrivés al endemá dematí....

La nit anava avansant, els mossos dormían y els dos vellets havían deixaf l'escó dirigintse á la cambra dont hi havia l'hereu y la jova. Al cap d'un rato va agravarse tant, eran tan seguits els atachs d'aquella tos malehida, que l'hereu deya ab signos que s'escanyava. De sopte, l'avi va recordarse de lo que havia dit el Doctor al despedirse y abandoná la cambra dirigintse precipitadament al lloch dont dormían els mossos. ¡Andreu! ¡Roch!, ¡Andreu.... va cridar ab veu tremolosa y un xich apagada á causa de l'esglay, ¡Roch, ves.... á... buscar... á Moss...en Pere, que l'hereu... fina. El Roch que era el més jove aná corrents á la propera vila, mentres que l'avi acompanyat del altre mosso, de l'Andreu, tornava á la cambra per veure l'hereu com seguía. Al pujar

els primers grahons de la escala, ya va presentir l'avi, que seguía sinó igual, més malament, donchs el soroll que feya el malalt al estossegar, repercutia per tot el Mas, y l'avi el tenia ficat al cervell, martiritsantlo á totas horas. Entraren á la cambra y efectivament, el malalt seguía estossegant pro ab menos forsa, donchs aquesta s'acabava, acabantse ab ella aquell minyó que havia sigut tan sapat, tant fort y ab qui son pare havia posat totas las esperansas....

A fora, seguía el vent bramulant y fent torse ab la seva furia, las amplas ramas dels arbres del voltant de la masía.... De sopte va semblar que aquell mateix vent portava á dintre d'aquella cambra unas notas extranyas, que desconeixían tots els presents. Era el toch de la campana de la vefina vila, un toch melancólich... trist, que anunciaba la sortida de Nostramo en direcció á la masía. No tardá en arribarhi. Mossen Pere precedit del Roch que anava ab un fanalet encés va entrar per la porta del barri que l'avi havia obert de bat á bat al sentir el toch de la campana. Pujaren l'escala, entrant tot seguit á la cambra del malalt. Fou impossible sacramentar-lo ;ya no tossia, fent sols de tant en tant algun petit moviment ab el cap, mirantse als que 'l voltavan, com despedintsen, y per moments s'acabava....

Mossen Pere va administrarli la Extrema-Unció, y l'hereu va clóurer els párpres per sempre més..

Lo vent havia parat, la nit s'havía fos y el sol alsantse magestuós de darrera las montanyas, enviaba sos raigs primers á dintre d'aquella cambra, hont hi había Mossen Pere prodigant tota classe de consols, la jove petonejant el fret rostre d'aquell cadávre y els dos vellets al voltant del llit, plorant com dugas criaturas....

FRANCESCH COLOMER.

BON PLANTÉ

EN LA FESTA «BODAS DE PLATA» CELEBRADA PER LAS TERESIANAS DELS JOSEPETS DE GRACIA, LO DÍA 2 DE SEPTEMBRE DE 1900.

—¿Ahont vas Niteta?

—¿Y tu Carmen?

—¿Jo, allá hont cada festa vaig.

—¿Donchs jo allá hont vaig cada festa.

—Al Rebañito?

—¡Encertat!

—¿Y no m'hi has vist cap vegada?

—No filla, no.

—Ya es casual.

—¿També potsé hi perteneixes?

—¡A lo menos fa dos anys!

—Un temps aixís, tambe 'm penso que deu fer que hi vaig entrar.

—Sent aixís donchs...

—Ja endevino

lo que 'm vols dir; que avuy fan la festa las Teresianas

¿oy, qu'es aixó?

—Sí, es vritat,

celebran *bodas de plata*

puig que fa vinticinch anys

que aquesta *Archicofradía*

als Josepets va fundars

y gracias á Deu, per are

cada día 's fa mes gran,

cada día mes hermosa,

cada día mes brillant.

—¿L'estimas tu á Santa Teresa?

—Com més no 's pot estimar.

—Y 't plauria á tu algún día

dirte Teresiana?

—¡Bah!

Si perxó sols visch y alento, si es lo meu somni daurat.

—Sent aixís, ja que tu 'm parlas
d'un modo tant y tant franch,
t'haig de dir que també gosso
solzament d'aixó parlar,
y que si Deu vol que visca
viuré per Jesús aymat,
per María nostre Mare
y ab prou cor per estimar
estimaré á Santa Teresa
¡com fa molt temps que ja faig!

.

—Mira ja hi som á la festa
—Donchs are mirá y callar.
—Adeu Niteta.

—Adeu Carmen.

(*Las dos nenas dirigintse al públich y fent
un graciós acatament;*)

¡Bons senyors que deu los guar!

JOSEPH ABRIL VIRGILI.

CARTA INTIMA

Al meu amich E. Thomás.

Amich Thomás: Demanarte
per favor vull un consell
ja que presums de gat vell
y 't guardas molt d'escaldarte.
Molts cops la imaginació
sabs molt be que desvaria
ja siga ó no tontería
tinga ó no tinga rahó.
Jo ara estich passán un cas
que fillet meu molt m'apura;
vull casarme y 'm detura....
¿Saps qu'em detura Thomás?
¿Saps perquè m'espanta tant
y m'omple lo cor de fel
y 'm quedo més fret qu'el gel
quant ho penso en un instant?
Casartell! Que 't sembla noy?
Faig ó no bon pensament?
Conétstam! Aul Formalment!
¿Creus que pararé á San Boy?
Jo prou he sentit á dir
qu'es una vida molt bona
pro m'espanta tenir dona
per lo que 't puga venir,
D'una banda prou preveig
felicitat molt riallera
més per altre m'espervera
y hasta m'agafa mareig.
Quants cops me faig l'ilusió
veyent una *mossa caya*
de dirme entre mi: ¡Sí! *Vaya!*
T'has de casar! *S'acabó!*

més ¡ay! tant bon put es fora
y dels meus ulls ha fugit
lo meu cervell.... ¡Bona nit!
Creu ¡bona nit y bon hora!
Desatino, m'incomodo,
fins conto qu'em feriria.
Si faig pó! T'espantaria
si 'm vegessis d'aquell modo.
Creu Thomás no se que fer.
Cásat! me dihuen! Qu'ets burro!
Mentrestant que jo discurro
si ser casat ó solter.
Reconech vida preciosa
viure entre mitx dels teus fills
y una esposa qu'els perills
t'aparta tota anguniosa.
Mes de las donas qui 's fía?
Ja diu l'adagi vritat
que son l'esca del pecat
y una creu tot lo sant día.
No dich que totas dolentas
sigan puig també de bonas
comprenc qu'ha d'haberhi donas
mes no 's trovan á palpentas.
Es á dir noy al final
no acabaría pas may
puig de pensarhi 'm ve esglay
pateixo! y no tinch cap mall
Dígam qu'haig de fer per Deu
treume d'aqueix embolich
qu'ab tanta pena y fatich
passo 'l temps á pesar meu
Dígam si la vida nova
pot probarme y al momet
buscaré 'l más convenient
(si no es la lluna ab un cova).

Dígam donchs lo teu parer
qu' de dirlo res te costa.

Cuyta! Dónam la resposta!
¡Tingas pietat d'un solter!

PAU ROSÉS

* * *

En Manel de la Sió,
qu'es un farsant excelent,
se vestí de penitent
un divendres de passió.

Mes un hom que allí s'esqueya
fals com judas de Keriot,
va plantarli en lo capot
un lletrero que així deya:

Jo soch en Manel, y així
quants lo lletrero llegían
Es en Manel, repetían.

Ell, lentsant, ple de verí,
lo vestit, digué á un hom:
¿Com que qui soch jo encerteu?

y va dir: *En que porteu*
d'essobre l bestit lo nom.

Per la traducció,

ANTONI DE TOLOSA.

EPIGRAMAS

(DEL CASTELLÁ)

Al pobre espós de la Fe
que un destino pretenía,
preguntá el ministre un día:
¿Vosté quins principis te?
Y l'infelis tot sorprés
ab trémola veu contesta,
principis, *ella* els detesta,
menjém bullit y res mes.

Com lo metje D. Torrents
se troba ab molta quietut
acostuma di á la gent:

Aixó de tenir salut
no es de personas decents.

ATSOC.

DE TOT ARREU

—Lo día 8 corrent 's posá en escena en la Joventut Católica de Tarrasa, lo drama den, Pradell «Lo Compte de Montserrat» desempenyat per los Srs. Font, Masagué, Soler, Pascual Calvó, Farrás, Humet, Dansana, Casajuana y Rabella, sobresurtint los Srs. Font y Masagué en los papers de Bertrand y Joan respectivament.

Per fi de festa 's representá la comedia del malhaurat Pitarra «Cura de moro» que desempenyaren los Srs. Marcet, Font, Masagué, Oriol y Pascual, fent partir de ríurer á la concurrència especialment el Sr. Oriol en lo paper de «Coixet».

El Sr. Marcet tregué las condiciones d'artista expert que poseheix.

Lo día 23 se representarán «Los moneders falsos».

—Lo próxim diumenge 23 del corrent sortirán ab lo primer tren cap á Sabadell una part dels joves de la Secció Recreativa del Centre Moral Instructiu de Gracia, ahont y al dematí en la venerada ermita de Ntra. Senyora de la Salut cantarán una misa baix la direcció del Mestre de dit Centre D. Anton Ferrer.

Per la nit y en lo bonich y espayós saló d'espectacles de l'Academia Católica los mateixos joves posarán en escena la bonica comedia íntima en tres actes «L' Afany» original de nostre company de redacció, en Joseph Abril Virgili, obra que venim donant per folletí, y que ha obtingut molt bona rebuda.

Seguirá l'estreno de «Un cap de brot» monólech humorístich en un acte y en prosa, original també de nostre benvolgut company de redacció Antón Mas y Casanovas, desempenyat per lo intel·ligent aficionat en Joseph Calmell.

Degut á la curta duració de las dos obras ans ditas y en obsequi á las distingidas familias concurrents als actes de l'Academia, donarán com á fi de festa «L'antiquari del Putxet», preciosa comedia en un acte.

Sápiguent que aquest programa será executat per los Srs. A. Llansana, Calmell, J. Martí, Munné, Rovira, Rodríguez y Abril; no duptém que 'l nom de la Secció Recreativa del Centre Moral de Gracia quedarà posat en lo lloch que 'ls corresponent. ¡Avant y fora!

D'aquí quinze días, si Deu plau, darém compte de la festa.

P ASSA TEMPS

XARADA

Cert minyó va anar un dia
 á viatjar ab sa sogra
 y ab sa *costella*, prenent
 per punt d'expansió, lo poble
 de *Tot*, que, per esbarjirse
 com es ell cap mes s'en trova.
 Y ocurríntseli al minyó
 (donças anava per forsa
 ab la sa mamá política
 que es mes fi que no pas *sogra*)
 desfers d'aquella, *tres-quarta*
 segons ell ben be de sobras,
 va pensarne l'*hu*
invers pero ab *tota forma*,

venintli una *hu-dos* idea
 pro, segons ell, per *lló* propia.
 Y dit y fet, *dos* posá
 en planta dins poca estona
 donchs agafant la ocasió
 de que devía una *cosa*,
 al punt d'arrencar lo trench,
 com qui d'ella no's recorda,
 junt ab la dona pujá
 del carril á dalt d'un cotxe.
 Y sens mirar si hi *ters* be
 icap á *Total* sens la sogra!

 A aquesta, segons se diu,
 li va agafá alguna cosa.

CORRE-CUYTA.

OBRAS NOVAS

GENT DE MONTANYA, drama en tres
 actes y en vers original de J. Albanell y Vilas.

Preu: 2 pessetas

LA CADENA DEL CAPTIU, drama en
 tres actes y en vers original de J. Abril Virgili.

Preu: 2 pessetas

Se troba de venta en nostra Administració.—Los de fora tenen que enviar l'import mes
 céntims pel franquetx.

SERVEYS DE LA COMPANYYÍA TRASATLÁNTICA DE BARCELONA

Duas expedicions mensuals á Cuba y Méxich, una del Nort y altra de
 Mediterrani.—Una expedició mensual á Centre América.—Una expedició
 mensual á Río de la Plata.—Una expedició mensual al Brasil arribant fin al
 Pacífich.—Tretze expedicions anyals á Filipinas.—Una expedició mensual
 Canarias.—Sis expedicions anyals á Fernando Póo.—156 expedicions anyals
 entre Cádiz y Tànger, arribant fins á Algeciras y Gibraltar.—Las fechas y
 escalas s'anunciarán oportunament.

Pera més informes, acudeixi's als Agents de la Companyia

Francisco Bertrán, impresor, Casanova, 13; Barcelona.